

**MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA NA VOJNOM POLIGONU
"EUGEN KVATERNIK" KOD SLUNJA**

Zagreb, 27. lipnja 2007.

Ministarstvo obrane RH u skladu s Rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 27. travnja 2004. redovito provodi mjere zaštite okoliša i monitoring okoliša na vojnom vježbalištu " E. Kvaternik" kod Slunja.

Područje vojnog poligona "E. Kvaternik" kod Slunja pokriveno je prostorno-planskom dokumentacijom tj. Strategijom i Programom prostornog uređenja RH i Prostornim planom Karlovačke županije. Radi se o području posebne namjene te će se u skladu s izdanim Rješenjem i u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o obrani izraditi i prostorni plan posebne namjene. Nakon izrade prostornog plana, kad se precizno definira lokacija za uništavanje ubojnih sredstava na području Oštarijskih dolova, pristupit će se izgradnji objekta u skladu s propisanim tehničkim rješenjem iz Rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva a u skladu s točkama od 2.-5. Rješenja. Inače, na području Oštarijskih dolova zaustavljene su sve aktivnosti u jesen 2005. dok se ne usuglase odgovorne službe OS RH o daljnjem postupanju s navedenim sredstvima u smislu odabira nove odnosno zadržavanja postojeće lokacije kao i ustroju posebnog tima za nadzor provedbe uključujući ovlaštenog pirotehničara. Procjena troškova izgradnje novog uništavališta ubojnih sredstava iznosi 3.000.000,00 kn

Zaštita vegetacije od požara i održavanje šuma provodi se kontinuirano u skladu s planovima i programima gospodarenja šuma donesenih u skladu sa Zakonom o šumama. U svrhu protupožarne zaštite izradili su se i dalje izrađuju protupožarni prosjeci i obavlja se redovita sanitarna sječa šuma.

Zaštita lovišta i divljači odnosno briga o divljači i radovima u okviru lovišta provodi se kontinuirano i sukladno Lovnogospodarskoj osnovi.

Postupno se provodi zatvaranje svih upojnih jama te ih se zamjenjuje nepropusnim sabirnim septičkim jamama koje redovito prazni ovlašteno poduzeće, a otpadne se vode odvoze na gradsku kanalizaciju u Slunju. U sklopu projekta izrade nove kuhinje na području poligona rješavat će se i sustav odvodnje otpadnih voda. Tako je predviđena i ugradnja bio-diska. U tijeku su i pregovori da se u sklopu izrade prostornog plana Grada Slunja definira i priključak na magistralni odvod otpadnih voda grada Slunja.

Na pralištu tenkova ugrađen je separator ulja i masti, a u sklopu rekonstrukcija benzinske postaje izvršit će se ugradnja spremnika u tankvane. U slučaju eventualnog akcidenta na području poligona ustrojena je ekipa za brze intervencije. Za izgradnju sigurnosne ograde izrađen je troškovnik i upućen u proceduru ugovaranja. Raspisan je natječaj 2. ožujka 2007. i odabrana je tvrtka "Dalekovod" s kojom je potpisan ugovor. Radovi su u tijeku, a završetak je predviđen do 31.07.2007.

Skupljanje i zbrinjavanje opada nastalog kao posljedica izvođenja aktivnosti na poligonu, kao i zatrpavanje rovova regulirano je planom uporabe poligona i provodi se odmah nakon završetka aktivnosti. Prema karti stvarnog rizika od erozije, područje poligona nalazi se uglavnom u području malog i srednjeg rizika od erozije te nema veće opasnosti od nje. Praćenje erozije obavljat će se samo na onim mjestima na kojima će se eventualno intenzivirati vojne aktivnosti kako bi se određenim mjerama sanacije - zatravnjivanjem i taj utjecaj sveo na najmanju moguću mjeru što je obrađeno i u elaboratu Studije utjecaja na okoliš za vojni poligon " E. Kvaternik" kod Slunja kao i u elaboratu monitoringa poglavlje Makroskopska procjena erozije.

Na poligonu se kontinuirano provodi zaštita poljoprivrednih tala od emisija krutih čestica podizanjem zaštitnih pojaseva autohtonim vrstama drveća.

Komunalni otpad prikuplja se u za to predviđene kontejnere postavljene na više mjesta unutar poligona te se odvozi izvan poligona vlastitim vozilima i zbrinjava na gradskom odlagalištu.

Na poligonu je instalirano i mobilno spremište s dodatnom opremom (apsorbens krpa, apsorbens u prahu, pvc folija, neiskreća lopata, metla, četka, odmašćivač, lopatica za smeće, vreća za zauhljene apsorbenze i zaštitne rukavice) na lokaciji benzinske postaje. Na izdvojenoj lokaciji

vojarne "Kneja" instalirani su spremnici za otpadna ulja, akumulatori i zauljeni otpad. Zbrinjavanje opasnog otpada obavlja se preko ovlaštenih ugovornih tvrtki.

Obavješćivanje stanovništva o vojnim vježbama provodi Služba za odnose s javnošću informiranje MORH-a. Obavješćivanje javnosti putem lokalnih medija kontinuirano obavlja časnik za odnose s javnošću i informiranje Zapovjedništva hrvatske kopnene vojske u Karlovcu i Služba za odnose s javnošću i informiranje MORH-a.

Zaštita od rikošeta projektila je regulirana planom uporabe poligona. Na svim vježbalištima u RH zabranjena je uporaba projektila s jezgrama ili košuljicama od osiromašenog urana - što je ugrađeno u elaborat uporabe poligona. Ispitivanjima je potvrđeno da se nikada nije ni koristila takva vrsta streljiva. Sanacija postojeće ograde je u tijeku. Izvedbu čitave ograde nemoguće je provesti zbog njezine veličine (88 km) kao i postojećih minskih polja. Razminiranje se provodi postupno u skladu s planiranim financijskim sredstvima. Zbog slobodnog prolaska divljači također je potrebna prohodnost prostorom. Označavanje pločama zabrana pristupa u planu je za ovu godinu i pokrenut je postupak nabave. U tijeku je odabir ponuditelja i odmah nakon potpisa ugovora pristupit će se realizaciji.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva nakon upućenog zahtjeva za ishodenjem koncesije službeno nas je obavijestilo da sukladno čl. 143. stavak 3. Zakona o vodama nismo obvezni ishoditi koncesiju, nego samo vodopravnu dozvolu. Zahtjev za izdavanje vodopravne dozvole upućen je u Hrvatske vode 4. siječnja 2007. god.

Program praćenja stanja okoliša ili monitoring flore i faune - šumskog drveća i grmlja pogotovo zakonom zaštićenih vrsta provodi se u Službi za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, pododsjeku Slunj. Monitoring se provodi prema Zakonu o zaštiti prirode, Zakonu o lovu i Bernskoj konvenciji. Podaci prikupljeni monitoringom dostavljaju se nadležnom ministarstvu. U suradnji s Državnim zavodom za ornitologiju provodi se monitoring ptica, a u suradnji s Veterinarskim fakultetom u Zagrebu praćenje populacije velikih zvijeri. Prema Akcijskom planu za ovu godinu 21.4.2007. na poligonu je, kada i u cijeloj Hrvatskoj, obavljeno promatranje hranilišta medvjeda. Na poligonu postoji nekoliko hranilišta i hrana koja se ostavlja je pod nadzorom i s certifikatom.

Program zaštite divljači po Lovno-gospodarskoj osnovi (važeća do 2011. godine) provode stručne službe državnog lovišta uključujući dva veterinaru i jednog šumara, a operativu provodi lovočuvarska služba. Organiziranje lovišta je preslika američkog pristupa - otvaranje javnosti i civilima u funkciji promatranja, prihrane ili lova te posjeta.

Sportsko ribolovno društvo "Slunj" ima koncesiju za upravljanje ribolovnim fondom Mrežnice od Saveza sportskih ribolovnih društava dobivenu natječajem u skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu. Društvo provodi monitoring riba i poribljavanje isključivo autohtonom domaćom pastrvom.

Šume na poligonu su zaštitne šume i šume posebne namjene. U njima je uz područje rijeke Mrežnice i Suvače svaka radnja zabranjena na temelju Zakona o šumama. Zdravstveno stanje šumskih sastojina obilaskom 2002. godine ocijenjeno je kao dobro. Utvrđivanje gustoće mehaničkih rasprskavajućih komadića granata realizirano je s tvrtkom «Geotehnički studio» u sklopu monitoringa 2006. godine unutar zona ciljeva te su predložene mjere u sklopu cjelovite zaštite tala.

Monitoring voda provodi se kontinuirano 4 puta godišnje u skladu s Rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Taj monitoring provodi ovlaštena tvrtka "Geotehnički studio", Zagreb. Za slijedeću godinu planira se i ugradnja piezometara radi boljeg praćenja podzemnih voda, a u dogovoru s izvođačem uključen je i laboratorij Instituta "Ruđer Bošković".

Monitoring zraka, seizmološki i buke ugovoreni su s ovlaštenim izvođačima. U tijeku su radovi na terenu. Nakon završetka radova javnost će biti obaviještena o rezultatima preko ovlaštene Službe MORH-a.

Za monitoringa zraka ugovor je sklopljen s Državnim hidrometeorološkim zavodom i u tijeku je realizacija pripremnih radova, nakon čega odmah slijedi postavljanje mjernih uređaja koji su već nabavljeni.

Za monitoring buke ugovor je sklopljen s tvrtkom "DVOKRUT ECRO", Zagreb. Radi se u skladu s aktivnostima na poligonu.

Za monitoring seizmike ugovor je sklopljen s Prirodoslovno-matematičkim fakultetom u Zagrebu i kontinuirano se provodi tijekom cijele godine.

Prema Rješenju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 27. travnja 2004. monitoring tla propisan je svake 2 godine. Zadnji je završen 2006. Prema potrebi, ovisno o aktivnostima, provodit će se i češće

U cilju prikupljanja podataka o eventualnoj onečišćenosti terena na poligonu su izvedena sondiranja terena i uzimanje uzoraka tla. Ti uzorci su potom analizirani u skladu s propisima i normama RH. Odabir lokacija za uzorkovanje izvršen je u skladu s preporučenim lokalitetima u Studiji utjecaja na okoliš za vojni poligon "E. Kvaternik" kod Slunja. Pojedini uzorci uzorkovanja prekoračivali su maksimalno dopuštene koncentracije vrijednosti prema Pravilniku o zaštiti poljoprivrednog tla od onečišćenja štetnim tvarima (NN 15/92). Radi moguće prevencije i usporedbe uzorci tla uzeti su i s položaja ciljeva, s uništavališta bojnih sredstava i s nekoliko lokacija izvan poligona. Treba istaknuti kako je to u skladu s traženjem civilnih struktura koje su i odabrale nekoliko lokacija.

Načini uzimanja uzoraka, izrada reprezentativnih uzoraka tla (metodom četvrtanja) kao i uzorkovanja vode i analize provedeni su u skladu sa zakonom i propisanim u Rješenju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva iz 2004.

Za lokacije za mjerenje razine buke također su konzultirane lokalne vlasti koje su odredile nekoliko lokaliteta izvan poligona na kojima su u tijeku mjerenja.